מי שאחזו פרק שביעי גיטין

ע:

דקתני אין בדבריו האחרונים כלום. מיתיר הלשון דייק דהוה ליה למימר הרי אלו יכתבו ויתנו מי נמי דייק מדלא תנא מן ניר לנדוקו פעם אחת דהוה משמע שממתינים מיהא עד שיתפשפש: **ומי אמר** רבי יוחנן הכי **והא אמר** שמואל שחט בו שנים בו'. ופ"ת הכא במדמי ליה למחוז קורדייקום מקשי ליה ממתני' דקתני מי שאחזו קורדייקום ואמר כתבו גט לאשתי לא אמר כלום והכא כשחט בו שנים ואמר כתבו הרי אלו יכתבו ויתנו וי"ל דהא פשיטא דכשמר כתבו מכתי מכמי דעתא ניהליה היה ולא דמי למחזו קורדייקום לכל קולס שיכתוב ויתנן ימחלם ויתקלקל ועל שעת גמירה נראה לו לדמות לאחזו קורדייקום ועדה לרבי יוחנן דאמר מין כותבין ונותנין על שיתפשפש הכא הכי אלמלא דאמאי פריך לרבי יוחנן לרש לקיש נמי מיקשי להה טעמא דרש לקיש נאחזו קורדייקום משום דסמיה (ב) גיטיה והכא דאין סמיה גיטיה מודה ר"ל לאין כותבין ונותנין דמדמי ליה לשוטה ולפסירים דלא גרסי ומי אמר רבי יוחנן הכי מ"ם דפריך לתרוייהו מי נמי נקט רבי יוחנן משום דקאמר להה מין כותבין:

ורמז ואמר כתבו גט **לאשתי.** כגון שאמרו לו נכתוב גט לשמך והרכין בראשו ושמע מין צריך לנדוקו כמו בשמעינהו משום דליית ביה דעתא ניהליה כדאמרינן בשמעון: **התם** דעתא צילותא **היא.** לא ידע רבינו יצחק עד מתי יחזק דעתא ניהליה לביטל למימר דבדקוהו בשעת נתינת הגט דלמא כן לא הוה פריך מידי לרבי יוחנן ושמא עד שיועט שנטרפה דעתו יחזק דעתא ניהליה ובגט שכיב מרע תמיה ר"י דלריך ליחזר שלא יתקלקל בין כתיבה לנתינה דלמא נתקלקל ביעתים תפילו נתפקח בשוף אין מועיל לפי' לרש לקיש דהא לא סמיה גיטיה ופעמים שכיב מרע חיו בדעתו ומתפקח לו משניהן ליה כשוטה לו שמא מונגא בעלמא הוא דנקטיה וכיון דמי: **ואי** בעי **אמא** דעתך חי **הוא אמאי מעידין** כו'. דבעי בדעתך דמעידין עליו שכבר מת קאמר ומשני מי וסופו למות לגלגר קודם שימיהו כ"ד ניחא: **אלא** בעתה יהא גולה על ידו. לשמואל פריך דכיון דקאמר דמת לגלגר היה לו לגלות ולהו מגיעית דמי הוא וסופו למות פריך דכ"ש לו משנת ליה כבר מת דקשה טפי דקאמר ואם לא לגלגר חיו גולה דמ"ד דבכהי תלי לגיטא דכתיב נגי גלות ויפל עליו ויתות (במדבר לה) משמע ליה לגלגר מע"פ שכמוהו חייב תפילו לו מת לגלגר יש מילוק בין מיתה לגלות דכמפלגי בגלות בין דרך ירידה לדרך עליה וכמוהו אין שום מלוק ולית ליה השתא הא דפריך בהלו נעורה (כתובות דף נב:) ממאי דכמוהו ונקה הכהה מקטלא ולמה בשוגג ומאי ונקה מגלות דמשמע דחייב גלות תפילו לו מת לגלגר(ו): * **חיישינן שמא** הרוח בבצבותו. דווקא בגלות מיישינן להכי טעמא תכל כמוהו חייב לעולם ושמא יש שום לדרשא גבי גלות כמו שים מילוק בין גלות למיתה לענין דרך ירידה ועליה והא דמשמע בהלו נעורה (גם זה שם) כי מוקי ונקה הכהה תשוגג דחייב גלות תפי' לו מת לגלגר מיירי בניתת דשיעת וכגון דלא פירכם: **בבירתא** דשישא **או** דלא **פירכם.** מר חשיב בלבול הרוח קירוב מיתה יותר מפרכום ומר חשיב פרכום קירוב מיתה יותר מבלבול הרוח ותרוייהו בעו שיומת מחמת הרוחא ולא מחמת דבר אחר אי נמי מר חשיב פירכום ממש רוחא משום דכל אדם דרכו לפרכם ממש שחיטה ומר חשיב בלבול רוח ממש רוחא משום דלחי ממילא אי נמי לא פליגי הכי ליכא ושיו חייב גלות בניתת דשיעת ולא פרכם והש"ס מפרש נפקותא בין הך טעמי: **בודקין** אותו **שלש פעמים.** פי' שלש פעמים על לאו ושלש פעמים על הן דהיינו שבה פעמים בין בכל ובגמרא דקאמר ושיומת דלמא לאו נקטיה אי נמי שיחית להן הן לאו משום דלא ניבעי תרוייהו דתרוייהו בעינן כדפירשתי אלא כלומר ובאחד מהן או בלאו או בהן תיו בדעתו וי"ס דל"ג אי נמי וכדיקה זו מפרש בירושלמי כיצד בודקין לאו והן תומרים לו נכתוב גט לשמך אמר לאו לשמך תומר לאו (ב) (לשמותך תומר לאו לבתך תומר לאו כו': **דבי** רבי ישמעאל **תנא.** אין נראה לומר דפליגי דבדיקה דמתני' למה לי מועיל אלא דקתני בדיקה עדיפא טפי הכי ליכא למימר היה דשיחית דלאו לאו או הן הן נקטיה שהיה מכחה גדולה כיון שהיו טועה בין יומת המחה ליומת הנשמים תפילו בעינן שלשה לאו ושלשה הן בירושלמי לא נמי: **וניחוש שמא** קרידות **אחדיה.** ולמה לנו למוצאו כשוטה ונאמר שהיו גט ובעבן לשמו חנם:

עין משפט נר מצוה

א מיי' פ"ג מהלכות גירושין הלכה טו סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קכו סעיף ג והגה"ט:
ב כ ג [מיי' שם הי"ג] טוש"ע שם סעיף ח:
ג ד ה מיי' שם פ"ג הלכה ח סמג שם טוש"ע אה"ע סימן ז סעיף ל:
ד ו ז ח מיי' פ"ה מהלכות גירושין הלכה טז סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קכו סעיף ה:

מסורת הש"ס

למעה מן הביצים. כמו כרגליו ובשוקיו: **למעלה מן הביצים.** נכתפיס וכנוסר ובקילבוסה: **כוסכין ונוסנין גט לגלגר.** ופילו כמוך מוליו הוסיל ומתר קולס לכן ולא למתרינן שוטה הוא ומילו יכול לגרש: **פלי מחוסר מעשה.** שריך רפואה בשרת סומנא לגומרי: **לאו סמיה בידן.** לין סס רפואתו בידינו: **מגויד.** מחוסך בחתיכות. לשון גודו מילגא (דניאל ד): **לילוסא היא.** גלולה היה דעתו גלא שכחת כמו מלהוליא דבר בפיו: **שניסמא.** תרגום של מהומה(ה) כלומר דעת מכולבל: **ומי אמר שמואל.** אחט בו שנים כותבין גט לשמו גלמא גט מחיים הוא: **מעידין עליו.** שתת להשיא את משמו: **מי הוא.** וניטו מחיים מכל קופו למות לכך מעידין עליו לאתר זמן להשיא את משמו היכא דלא גירשה: **גלא מעשה.** הוחיל וקופו למות: **יפא גולה על ידו.** השומטו כשוגג: **סרוח בלבלתו.** ולמלגא הרוח לא מת: **הוא קירב אם מיפסו.** על ידי שפיכתם ונמלגא שלא הרגו זה אלל מכל מקום קופו למות: **שיחית דלאו לאו נקטיה.** תולי של שגגון המלמדו תמיד להרכין לשמו בהרכנת לאו או הין ואינו מסיג על דברי שלמתו: **שיחית.** השמתויה: **כסירוגין.** מממינין בין הרכנה לשחילה שעה ומחרין ושותלין לו קומה שחילה עלמה: **שיחית דסירוגין.** לשמות ולהרכין בעניו זה לשעות: הכי גרסינן **תד לאו ולרין רין וררין לאו ותד רין.** דכי הך שיחית לא נקטיה: **תומרים לו.** כשנודקין תומו על לאו שותלין לו לו אם מנקש לנריס הלמון לו ניטות החמה ועכשיו יטות הגשמים: **גלופקרין.** קוט"ת בלע"ז: **וסדיני.** אם יכסוהו בסדיני פעמן ניטות הגשמים: **דלמא קורח אחדיה.** ניטות החמה ואע"פ שמסיג יין על הגלופקרין לאו שוטה הוא:

ב) לעיל סו:, ג) יבמות קכ:, ג) [תוספתא רפ"ב], ד) פ"ת גרשפקר [בערוך ערך נשפך נוסף בגרשפקי פי' הן גלופקרין], ה) [בכריס כתן], ו) [וע"ע תוס' כתובות נב: ד"ה דלמא ותוס' יבמות קכ: ד"ה אלא תעמה ותוס' שבועות לב. ד"ה על פי], ז) פי' כין כל פעם תומרים לו לאחרן ותומר הן.

גליון הש"ס

תוס' ד"ה חיישינן. עי' שבועות ד' לב ע"ל תוס' ד"ה על פי עדים:

הגהות הב"ח

(ב) תוס' ד"ה ומי אמר וכו' מטום דסמיה ביידן והיכי לאין סמיה ביידן מודה: (ג) ר"ה טודקין וכו' לאחרן תומר לאו לאשתך תומר הן לאחותך תומר לאו לאשתך אומר הן לבתך:

לעזי רש"י

קוט"א [קר"ט]. מגיל.

מוסף רש"י

סומקא. מחום (ע"ע ב"ב). מרקא. מחוג כמיס הרבה (שם).

תוספות ר"י ד"ה

אמר כתבו גט לאשתי ואחזו וכו' ר"ל אמר כותבין ונותנין לאלתר ור' יוחנן אמר אין כותבין אלא לכשישתפה מ"ט דר"ל דקתני אין דבריו האחרונים כלום ור' יוחנן אמר לך אין כלום דלכי מתציל לא צריך מיהדר אימלוכי ביה ולעולם אין כותבין אלא לכשישתפה במאי קמיפלגי ר"ל מדמה ליה לישן ור' יוחנן מדמה ליה לשוטה וקי"ל ר"ל ור' יוחנן הלכה כרבי יוחנן: איני והאמר רב יהודה אמר שמואל שחט בו שנים או רוב שנים מעידים עליו (ומשני) תי הוא וסיפר למות: נשתתק בדרקן אותו ג' פעמים וניחוש דלמא שיחיא דלאו לאו או דהיין הין נקטיה אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן דאמרין ליה בסירוגין חד לאו וחד הין הין תרי לאו וחד הין דבי ר' ישמעאל תנא אומרים לו דברים של ימות החמה בימות הגשמים ושל ימות הגשמים בימות החמה מאי (ניהו אילימא) גוספקרי וסדיני ניחוש דלמא קורה אחדיה או תמה אחדיה אלא בפירי.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com